

Onderwerp : Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen Helmond 2012

B&W vergadering : 17 januari 2012

Dienst / afdeling : SE/MOeD

Aan de gemeenteraad,

In 2010 is de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie van kracht geworden. Deze wet beoogt onder meer een kwaliteitsimpuls voor voorschoolse voorzieningen (kinderopvang en peuterspeelzaalwerk). Een van de onderdelen is harmonisatie van de voorschoolse voorzieningen.

De gemeente heeft een Verordening Kwaliteitsregels Peuterspeelzalen Helmond 2009. Hierin stonden veel zaken geregeld die nu in Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen en Beleidsregels kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen zijn vastgelegd. Daarom wordt u een nieuwe verordening ter vaststelling voorgelegd.

Beleidsmatige context

Op 1 augustus 2010 is de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wet) en de Beleidsregels kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen (Beleidsregels) in werking getreden. In deze Wet en Beleidsregels zijn de kwaliteitseisen van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk op elkaar afgestemd.

De ruimte- en inrichtingseisen voor peuterspeelzalen zijn niet geregeld in de Wet en Beleidsregels. Hiervoor is de Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen Helmond 2012 opgesteld. Dat is nu gebeurd omdat enkele artikelen rond toezicht en handhaving van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen pas in 2011 van kracht zijn geworden.

Deze verordening vervangt de huidige verordening kwaliteitsregels Peuterspeelzalen Helmond 2009. De nieuwe verordening is in vergelijking met de bestaande verordening allereerst veel beknopter. Dit komt omdat veel kwaliteitseisen nu zijn geborgd in de Wet en Beleidsregels. Daarnaast zijn de oppervlakte eisen naar beneden bijgesteld en gelijk getrokken met kinderopvang. Het minimum aantal m² binnenspeelruimte is van 4,5 naar 3,5 en de buitenspeelruimte is van 3,5 naar 3 m² bijgesteld. Verder wordt het toezicht peuterspeelzalen geregeld in de verordening. De directeur van de GGD wordt aangewezen als toezichthouder, overeenkomstig toezicht en handhaving bij de kinderopvang. De nieuwe verordening heeft geen ingrijpende gevolgen voor het peuterspeelzaalwerk omdat de ruimte-eisen naar beneden zijn bijgesteld.

Beoogd effect en/of resultaat

- Harmonisatie kwaliteitseisen kinderopvang en peuterspeelzaalwerk.
- Lokale verordening sluit aan bij huidige wet- en regelgeving.

Argumenten

- 1.a. De huidige verordening sluit niet aan bij landelijke kwaliteitseisen.
- 1.b. Voorgestelde nieuwe verordening vervangt de verordening uit 2009.

Wij stellen u voor om de Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen Helmond 2012 vast te stellen. Het advies van de commissie samenleving zal, na ontvangst, voor u ter inzage worden gelegd.

Burgemeester en wethouders van Helmond,
de burgemeester, de secretaris,
drs. A.A.M. Jacobs A.A.M. Marneffe RA

De raad van de gemeente Helmond;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 17 januari 2012;
gelet op de bepalingen van artikel 149 van de Gemeentewet;
overwegende dat het gewenst is in aanvulling op de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, het Convenant Kwaliteit peuterspeelzaalwerk en de Beleidsregels kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen, nadere eisen te stellen aan de ruimte en inrichting van peuterspeelzalen;

besluit:

vast te stellen de Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen Helmond 2012.

VERORDENING RUIMTE- EN INRICHTINGSEISEN PEUTERSPEELZALEN HELMOND 2012

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze verordening wordt verstaan onder peuterspeelzaal hetgeen daaronder wordt verstaan in de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen en Beleidsregels kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen.

Artikel 2 Groepspeelruimte

1. In een peuterspeelzaal is voor ieder kind minimaal 3,5 m² bruto oppervlakte aan groepsspeelruimte beschikbaar.
2. Elke ruimte is ingericht in overeenstemming met het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen.

Artikel 3 Buitenspeelruimte

1. De peuterspeelzaal beschikt over aangrenzende buitenspeelruimte.
2. De buitenspeelruimte voldoet aan de volgende eisen:
  - a. voor kinderen toegankelijk en veilig bereikbaar;
  - b. een oppervlakte van minimaal 3 m² bruto oppervlakte speelruimte per aanwezig kind;
  - c. ingericht in overeenstemming met de leeftijd van de op te vangen kinderen.

Artikel 4 Aanwijzing toezichthouders

1. Burgemeester en wethouders zien toe op de naleving van de bij deze verordening gestelde regels.
2. Burgemeester en wethouders wijzen de directeur van de GGD aan als toezichthouder.

Artikel 5 Onderzoek door de toezichthouder

1. De toezichthouder onderzoekt na een aanvraag als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen of de instandhouding redelijkerwijs zal plaatsvinden in overeenstemming met de voorschriften uit deze verordening.
2. Onverminderd het eerste lid onderzoekt de toezichthouder jaarlijks of de exploitatie van een peuterspeelzaal plaatsvindt in overeenstemming met de voorschriften uit deze verordening.
3. Naast het onderzoek, bedoeld in het eerste en tweede lid, kan de toezichthouder incidenteel onderzoek verrichten naar de naleving van de bij deze verordening gestelde voorschriften.

Artikel 6 Vastleggen onderzoeksresultaten

1. De toezichthouder legt zijn oordeel naar aanleiding van een onderzoek bij een peuterspeelzaal vast in een inspectierapport.
2. Indien de toezichthouder oordeelt dat door de houder de bij of krachtens artikel 2 en 3 gegeven voorschriften niet zijn of zullen worden nageleefd, vermeldt hij dat in het rapport.

3. Alvorens het rapport vast te stellen, stelt de toezichthouder de houder in de gelegenheid van het ontwerprapport kennis te nemen en daarover zijn zienswijze kenbaar te maken. De toezichthouder vermeldt de zienswijze van de houder in een bijlage bij het rapport.
4. De toezichthouder zendt het inspectierapport onverwijld aan de houder, die een afschrift daarvan zo spoedig mogelijk ter inzage legt op een voor ouders en personeel toegankelijke plaats.
5. De toezichthouder maakt het inspectierapport uiterlijk drie weken na de vaststelling daarvan openbaar.
6. De toezichthouder stelt burgemeester en wethouders in kennis van de vaststelling van het rapport.

Artikel 7 Hardheidsclausule

Burgemeester en wethouders kunnen artikel 2 en 3 buiten toepassing laten of daarvan afwijken, voor zover toepassing gelet op het belang van kwalitatief verantwoorde opvang voor kinderen in een peuterspeelzaal leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 8 Intrekking voorgaande regeling en inwerkingtreding

1. De Verordening peuterspeelzaalwerk kwaliteitsregels Helmond 2009 wordt ingetrokken.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag volgend op haar bekendmaking.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 6 maart 2012.

De raad voornoemd,
de voorzitter,

de griffier,

Algemene toelichting

In de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (hierna de Wet), die in werking is getreden op 1 augustus 2010, zijn geen eisen gesteld aan de ruimte en inrichting van peuterspeelzalen. De VNG is echter van mening dat het voor de veiligheid van jonge kinderen belangrijk is dat naast de andere kwaliteitsnormen voor peuterspeelzalen ook voldoende en passend ingerichte speel- en buitenruimte aanwezig moet zijn. Vandaar deze verordening op basis van een model van de VNG dat na overleg met het ministerie tot stand is gekomen. Het VNG model is in overleg met diverse deskundigen op het gebied van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang en de brancheorganisaties tot stand gekomen.

Het doel van deze Wet is om jonge kinderen in peuterspeelzalen en kindercentra een veilig en stimulerende omgeving te bieden. Eén van de onderliggende doelstellingen van de nieuwe Wet is de regelgeving over peuterspeelzalen te harmoniseren met de kinderdagopvang. Hierdoor ontstaat een landelijk kwaliteitskader voor zowel de peuterspeelzalen als de kinderdagopvang met minimum kwaliteitseisen. In de Wet zijn dan ook een aantal minimale eisen voor de peuterspeelzalen vastgelegd en is tevens aan de minister de bevoegdheid gegeven aanvullende regelgeving voor de kwaliteit in een Algemene maatregel van Bestuur vast te leggen (AmvB). Van deze bevoegdheid is tot op heden geen gebruik gemaakt omdat de partijen een convenant hebben afgesloten waarin de kwaliteitseisen voor de houders van peuterspeelzalen nader zijn uitgewerkt (Verantwoord peuterspeelzaalwerk: een eerste stap naar de toekomst, Convenant Kwaliteit peuterspeelzaalwerk d.d. 9 november 2009).

De eisen in het convenant hebben als uitgangspunt gediend voor de Beleidsregels kwaliteit peuterspeelzalen (hierna: Beleidsregels) van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

In de Wet noch in de Beleidsregels zijn eisen opgenomen ten aanzien van ruimte en inrichting van de peuterspeelzalen, vandaar deze verordening.

Ruimte en inrichting

Kwalitatief verantwoorde opvang voor kinderen kan niet zonder het stellen van kwaliteitseisen. Eisen inzake ruimte en inrichting vormen hier een essentieel onderdeel van. De eerste levensjaren van een kind zijn belangrijk voor de ontwikkeling van de cognitieve, de sociaal-emotionele en de motorische vaardigheden. De opvoeding door de ouders legt daarvoor de basis, maar ook de rest van de omgeving waarin het kind opgroeit is van belang. Veel kinderen brengen enkele uren per dag door in peuterspeelzalen en andere kindercentra. Ze moeten daar veilig kunnen spelen en voldoende ruimte hebben.

Bestaande eisen over veiligheid en gezondheid die algemeen geldend zijn en volgen uit andere wet- en regelgeving zoals bouwvoorschriften, brandveiligheidsvoorschriften, eisen aan speeltoestellen, keukenhygiëne en dergelijke, zijn uiteraard eveneens van toepassing.

Toezicht

Voor gemeenten ligt er een wettelijke taak om toezicht en handhaving voor peuterspeelzalen in te stellen. Hierover zijn sinds 1 augustus 2010 bepalingen opgenomen in de Wet in artikel 2.19. Op basis hiervan worden burgemeester en wethouders aangewezen om toezicht te houden. Dit is een medebewindtaak waaraan gemeenten zelf uitvoer dienen te geven. Burgemeester en wethouders zijn eindverantwoordelijk, terwijl de directeur GGD wordt aangewezen als toezichthouder.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2 Groepspeelruimte

In dit artikel wordt bepaald dat voor elk kind 3,5m² bruto oppervlak speelruimte aanwezig moet zijn. Speelruimtes dienen passend te zijn ingericht voor spelen en rusten. Bij de inrichting van de binnenuimte dient rekening te worden gehouden met zowel het aantal kinderen dat van een ruimte gebruik maakt als de leeftijd van de kinderen. Het gaat om het totale aantal vierkante meters die beschikbaar zijn in de groepsruimten. Dus de lengte vermenigvuldigd met de breedte van de ruimtes waar de kinderen spelen. Daarnaast is de houder van een peuterspeelzaal gehouden aan de eisen die zijn vastgelegd in het Bouwbesluit 2003. Het Bouwbesluit bevat bouwtechnische voorschriften waaraan alle bouwwerken minimaal moeten voldoen. Peuterspeelzalen vallen onder de categorie 'bijeenkomstfunctie voor kinderopvang'. De eisen uit het Bouwbesluit hebben betrekking op veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en milieu.

Artikel 3 Buitenspeelruimte

Dit artikel geeft aan dat de buitenspeelruimte voor kinderen die gebruik maken van de peuterspeelzaal aangrenzend aan de peuterspeelzaal dient te zijn gesitueerd. Evenals de binnenruimte dient de buitenruimte voor spel geschikt te zijn en ingericht in overeenstemming met de behoeften en mogelijkheden van de kinderen. Ook voor de buitenspeelruimte geldt dat bij de inrichting rekening dient te worden gehouden met het aantal kinderen en de leeftijd van de kinderen die gebruik maken van de ruimte. De speelruimte bestaat per aanwezig kind uit minimaal 3m² bruto oppervlakte. Met aanwezig kind wordt bedoeld op in de peuterspeelzaal aanwezige kinderen, niet noodzakelijkerwijs buitenspelend.

Artikel 4 Aanwijzing toezichthouders

Dit artikel maakt burgemeester en wethouders verantwoordelijk voor de naleving van deze verordening. Burgemeester en wethouders wijzen de directeur van de GGD aan als toezichthouder. Dit is in overeenstemming met het systeem van de wet. De directeur van de GGD oefent aldus het toezicht uit onder het gezag van de burgemeester en wethouders. Afdeling 5.2. van de Algemene wet bestuursrecht bevat een algemene regeling van de bevoegdheden van toezichthouders, zoals het recht op het betreden van plaatsen, op het vorderen van inlichtingen en het inzien van schriftelijke stukken.

Artikel 5 Onderzoek door de toezichthouder

In dit artikel worden drie soorten van onderzoek onderscheiden. In de eerste plaats onderzoekt de toezichthouder naar aanleiding van een aanvraag voor de exploitatie van een peuterspeelzaal of aan de voorschriften uit deze verordening zal worden voldaan. Daarnaast voert de toezichthouder jaarlijks regulier onderzoek uit bij bestaande peuterspeelzalen. Voorts beschikt de toezichthouder op grond van lid 3 over de mogelijkheid om incidenteel onderzoek te verrichten naar de naleving van de voorschriften uit deze verordening.

Artikel 6 Vastleggen onderzoeksresultaten

De resultaten van het onderzoek uit artikel 5 worden door de toezichthouder schriftelijk vastgelegd in een inspectierapport. De toezichthouder zendt het ontwerp-inspectierapport aan de houder van de peuterspeelzaal. De houder wordt hiermee in de mogelijkheid gesteld om een reactie te geven op de inhoud van het rapport. De toezichthouder dient de reactie van de houder als bijlage bij het rapport te voegen. De houder zorgt er voor dat zowel ouders van kinderen in de peuterspeelzaal als het personeel inzage hebben in het inspectierapport van de toezichthouder. Uiterlijk drie weken na ontvangst maakt de toezichthouder het inspectierapport openbaar. Het ligt voor de hand dat de toezichthouder voor de openbaarmaking een breed toegankelijk medium kiest. Gedacht kan worden aan de mogelijkheden die het internet biedt. Van deze vaststelling worden burgemeester en wethouders door de houder op de hoogte gebracht. In de praktijk zal het veelal betekenen dat de toezichthouder het inspectierapport naar burgemeester en wethouders toezendt.

Artikel 7 Hardheidsclausule

Het opnemen van een hardheidsclausule in deze verordening opent de mogelijkheid voor burgemeester en wethouders om, in gevallen waarin toepassing van een artikel van de verordening een onbillijkheid van overwegende aard zou opleveren, artikel 2 en 3 buiten toepassing te laten of daarvan af te wijken. Het afwijkende besluit van burgemeester en wethouders moet altijd binnen de doelstellingen van de verordening passen. De toepassing van de hardheidsclausule moet beperkt blijven tot individuele gevallen. Het gebruik van dit artikel is slechts in uitzonderlijke gevallen mogelijk.

Artikel 8 Intrekking voorgaande regeling en inwerkingtreding

Deze bepaling spreekt voor zich.